

plača in mi ne smemo mirovati, dokler svojega kraja v pravi paradiz ne spremenimo in veliko jih še prihodnjo zimo hoče zlahtnih drevces si oskrbeti, še v močvirjih drenažo napraviti in na tako posušen svet jablan in drugih sadežev nasaditi, koji nam bodo v poznejših letih še v lepoto in dobiček.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Cesarjevič Rudolf se je s soprogo princesinjo Štefanijo podal v Berlin obiskovat nemškega cesarja ter je bil tam sijajno sprejet. — Državni zbor bode sklican 4. decembra in prvič zboroval v novej krasno zidanej palači. — V delegacijah je minister Kallaj poročal ugodno o Bosni in Hercegovini, pravi, da bode mogoče število vojakov tam zmanjšati; želi pa, da bi se železnica stavila do morja. — Električno razstavo so zaprli, obiskalo jo je 120.000 ljudij razven Dunajčanov. — Česki voditelj dr. Rieger pogovarjal se je na Dunaji z ogerskimi politikarji, kar nemške liberalce silno v oči bode. Ti uže celo obupavajo, da bi kedaj na konja prišli ter premišlujejo, kaj bi neki bilo, če bi všli iz državnega zbora? No, kaj bi bilo? Foregger in Hammer-Amboss bi drugim in boljšim poslancem prostora dala, pa bi bilo. V svojih shodih pa uže prav nesramno škilijo v Bismarkovino, češ, naj pustimo Gališko in Dalmacijo, z nemško-slovenskimi deželami pa stopimo v colninsko zvezo nemško. No, to druga ni, kakor novo prežvekavanje razupitega „nemškega frankfurterskega punta“ od l. 1848 zoper katerega smo se takrat Slovenci in vsi cesarju res vdani Nemci na vso moč branili. — Italijani močno rovljejo, da bi v Parenzo-Polo prišel nek župnik Franko za škofa, ki ne zna nič slovenski pa ne hrvatski, toraj večine svojih ovčič še razumel nebi. — Pri mestnih volitvah v Zagrebu zmagali so sami odločni narodnjaki, med njimi Vladimir Mažuranič, sin nekdanjega bana, ki bode bržčas župan. Čast bana ponudila se je baronu Francu fem. Filipoviču. — Narodni list poroča iz Nevesinja v Hercegovini, da je vstaška četa Stojana Kovačevića 12 mož od 3. regimenta pri Lukovici ubila, pri Ulogu je bil načelnik patrolje in 1 vojak zaklan.

Vnanje države. Srbski kralj Milan neče tako vladariti, kakor zahteva zakon in večina narodne skupštine. Njej kljubeti je napravil Krističa za ministra. Ta je ukazal, da morajo vsi srbski kmetje orožje vladi izročiti, prepovedal je dosedanjo svobodno tiskanje časnikov in svobodno zborovanje ter na večih mestih proglasil „hitri sod“. To je pa ljudi tako razdražilo, da je prišlo do silovitega upora, do revolucije posebno v Zajčarskem okraji, v Črnejreki in Banji; Milan utegne biti izgnan. Tudi v Alba-

niji vre, te dni so Albanci poslali evropskim velevladam spomenico, v katerej zahtevajo, da jih od Turka odcepijo in Grkom pridenejo, kajti pod Turkom jim ni moči obstati, še menje napredovati, kakor drugi narodi. — Rumuni izdajo drugo leto za vojaške priprave 30 milijonov frankov. — Ruski car je baje pri nekem obedu živahno zdravico napil francoske republike poslaniku in jo imenoval „zaveznico Rusije“. Puškar Gotekov je v Tuli izumil stroj za puške Berdanke, da bode mogoče iz njih v 15 sekundah 9krat ustreliti. — Nemški vojni minister pošilja zaporedom ogleduhov čez mejo v Rusijo, kder si narejajo mape in črteže okrajev, tudi namerava artilerijo znatno pomnožiti. — Angleži pozvali so večino vojaštva iz Egipta v Malto in Ciper, le v večjih mestih ostanejo angleške posadke n. pr. v Kahiri, Suezu, Aleksandriji. — Francozi imajo proti Kitajcem precej močno brodojve v tonkinskem zalivu; 30 ladjij s 108 kanonov, zasedli so tudi uže mesti Ninbuh in Khonangieh. Francozi mislijo, da se Kitajci samo grozijo, storili pa ne bodo nič.

Za poduk in kratek čas.

Črni vitez pa hudi grof.

Na visocem hribu stal je močen trden grad, v prijaznej dolini pa mala mirna vasica. Srečni so bili ljudje v gradu i vasi, podložni so bili kmetje grajskemu gospodu i dober gospod jim je bil. Nikdar ni on svoje kmete stiskal, marveč če je kdo kaj potreboval, smel je vsikdar priteči k prijaznemu gospodu, kateri je bil z vsimi kakor oča s svojimi otroci. Imel je pa grof zaklad, ki mu je bil ljubši, ko njegovo posestvo, ko njegovo življenje. Bila mu je to edina hči Milica, zlatolasa, modrooka deklica. Slovela je nje lepota daleč okrog, marsikteri vitez je skušal pridobiti si nje srce i roko, a še nobeden ni bil tako srečen. Gostoljubno so v gradu vsacega sprejeli; tako je bil prijazno sprejet neki vitez, ki se je onkraj iz nemškega priklatil. Bil je ta mož lepega obličja, vitežkega obnašanja, i vendar se je zdelo Milici, da se pod to gladko površjo krije le slaba duša.

Vsakdo je dobro vedel, čemu se tuji vitez tako dolgo na gradu mudi. Iskal je on zmiraj priložnosti, da bi grofu svoje želje razodel, grof pa, ki ni prav vedel, pri čem da je, se mu je vedno odmikal. Prigodi se, da kmet ного zlomi, grof in Milica z zdravnikom v vas tečeta, grof se vrne nazaj, nekaj hlapcem naročuje i hoteč vitezu o nesreči govoriti, najde viteza pri mizi sedečega, ki ni zapazil, da se grof bliža, nekaj med sabo mrmra, grof postoji i čuje te besede: „Le čakajte, saj Vam bo kmalu veselje minulo, naj bom le jaz enkrat gospodar,

potem vržem tega prismojenega grofa v ječo, z Milico delam kar hočem, vam kmetje! pa bo moj bič zapel. Ha! kedaj se je še slišalo, da zastran takega psa se toliko udeluje; nstrčil bi ga, če mu za delo ni. Prokleti kmečki pes, i gosposki bedak.“ Lahko si mislimo, kako je bilo grofu, ko to sliši; jeze bled stopi k njemu ter mu reče: „Vaše zadnje besede sem slišal, poberite se mi naglo izpred oči, če ne Vas dam zapreti v tisto ječo, katero ste meni namenili. Izvolite si!“

Z zobmi škripajoč, z maščevanjem v srci vitez grad zapusti. Na bližnjem Hrvaškem si četo malovrednežev zbere, v temnej noči na grad planejo, služabnike razven starega duhovnika umorijo; vitez pa grofa z lastno roko umori. Bil je zdaj gospod, s strahom izve to Milica, od katere je tirjal, da ga vzame za moža, kar je ona odločno odpovedala. Ker ga toraj neče, da jo zapreti v ječo; tudi hrane nesrečna deklica ne dobi. A če je mislil, da mu bo pokorna, se je zmotil; raje bi bila od gladu umrla, nego morivca svojega očeta za moža vzela. Vže je bila tri dni brez hrane v ječi; v tretji noči se ona vrže na kolena in iskreno moli i svojega očeta kliče, naj bi jo rešil. Bilo je polnoči. I glej! zid se odpre, i oča njeni stoji pred njo, bil je smrtno bled, molče jej pomigne, naj gre za njima. On gre pred njo nekaj korakov, se potem še enkrat na njo obrne in izgine, kakor senca. Stala je na širokem planu daleč od grada. Pride mimo stari prijatelj njenega očeta, vitez Blagomir, ter jo odpelje. Strašno je razsajal morivec, ko je zvedel, da je Milica ubegla. „Hudič naj me pri živem telesu vzame, ako ne bom vas kaznoval lenuhi, potepuhi! Hudič naj vas in mene pobere in v svoje žrelo odnese.“ „Ni treba dolgo klicati hudiča“, ga zavrne stari mož, grajski duhoven; mislim, da se ga tudi Vi nimate veseliti.“ Molči stara šleva, zaupije razkačeni vitez in mu z enim mahom glavo odseče. „Hudič gre, hudič“ se oglasijo nekteri, ki so z okna pogledali, naglo stopi grof k oknu in se začne na vso moč smejati. „To ni hudič, bedaki, to je moj prijatelj vitez Pekelski.“ „Prav o pravem času mi prideš, pri meni ostani, pomagaj mi te kmete z lepih sanj zbuditi.“ Ostane novoprišli na gradu i kmalo se je poznala njegova navzočnost, posebno so jo čutili ubogi kmetje, katerih življenje se je zelo spremenilo. Od rane zore do temne noči mogli so delati, še trenutek počitka jim ni dovoljen bil, vedno je stal nadzornik z bičem za njimi. Gorje pa tistemu, ki bi se upal poveljem grofa se ustavljati; ječa, smrt mu je bila gotova. Grof je bil hudoben in njegov prijatelj ga je še učil, kako ravnati s svojimi podložni. V gradu kakor v vasi so sumničili, da ta vitez dolge postave, bledega, suhega lica, razmršenih, rude-

čih las, ni drugi, ko sam peklenšček. Imenovali so ga črnega viteza, ker je bil vedno črno opravljen. (Dalje prihodnjič.)

Smešnica 45. Jako potrpežljiv mož, ki je imel silno jezljivo ženo; rekel jej je, ko se je ravno spet kregala: „Le tiho bodi, saj jaz tako vem, da imam najpridnejšo ženo“. — „Hudiča imaš!“ odvrne mu ona v jezi.

Razne stvari.

(Slovenci sijajno zmagali) so v Sevnici: pri občinskih volitvah so v vseh treh razredih izvoljeni od narodne stranke priporočeni odborniki. Sevnica je slovensk trg. Slava volilem!

(Kandidatje narodni) za veliko posestvo in za občine pri okrajnih volitvah ptujskih so uže postavljeni, se v kratkem naznanijo in volilem priporočijo. Denešnji sestavek župana g. Vidoviča kaže, da želijo Slovenci ptujskega okraja olajšanje šolskih bremen. Zato prosimo, naj ne oddajajo ptujskim nemčurjem pooblastil in če so jih uže oddali, naj jih prekličejo, naj dajo narodnim gospodom ali naj gredo sami volit. Drugače bodo vse prošnje za olajšanje zastonj, če zmagajo sedaj Pisk-Rodošek-Mihalčevi pristaši in „lačenbergerji.“ Pomnite to posebno v Slovenski vesi, Gerežji vasi itd. in sploh na polji in v Holazah. Nemškutarji vam nečejo olajšati nič, pač pa novih in večjih šol navesti. Saj vesta, da so uže komisijoni bili.

(Slovensko društvo) ima v nedeljo 11. t. m. ob 3. uri popoldne odborovo sejo v Mariboru.

(Ugrabljen) bil je pri sv. 3. Kraljih v Slovenskih goricah komij Mih. Westmer, ki je g. Ferd. Ivanuš v Poličanah bil ukradel 135 fl. Jednako je tudi tat Wibmer bil v Mariboru pod ključ djan.

(Celjsko učiteljsko društvo) imelo bo de prihodnji svoj mesečni zbor dne 8. nov. t. l. ob 11. uri predpoldne v okoliškeji šoli v Celji. Vzpored: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročilo o letošnjem zborovanji „štajerske učiteljske zveze“ v Mariboru. 4. Posvetovanje o tem, kako bi se olajšave o šolskem obiskovanji (ukaz min. za uk in bogočastje z 8. junija 1883. l. št. 10618., V. k § 21. postave z 2. maja 1883. l. drž. zak. štev. 53.) šolskemu napredku najugodnejše izpeljale; kako naj učitelj na to upliva. 5. Nasveti. K obilnej udeležbi ujudno vabi odbor.

(Prestavljen) je č. g. Fr. Arnuš kot kaplan v Bizelj, č. g. Aug. Heel kot provizor v Šusem.

(Iz Mahrenberga) se poroča, da je baron Washington od kmetijske družbe štajerske 3 pridnim hlapcem izročil vsakemu hranilnične knjižice po 30 fl. Hlapec Franc Stelcer služi 38, Jakob Uršnik 30 in Janez Strauss 24 let. Preč. g. dekan A. Jazbec so pri tej slovesnosti obdarovane službenike s primernim slov. govorom počastili.

(Všel) je v Laškem iz kajhe Paul Omejic.